

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

*Verschijnt maandelijks, behalve in augustus.
Samengesteld door de Stichting voor Econo-
misch Onderzoek der Universiteit van Am-
sterdam*

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Oude en nieuwe misverstanden; antwoord aan Prof. Misset

Slot, Prof. Dr. R. — Op de bespreking, door de schrijver van dit artikel, van de afscheidsrede van Prof. Limperg (1950), in de *Economist* 1966, blz. 107 e.v. („Nog eens de gevaren van de leer der marginale kostprijscalculatie”) heeft Prof. Misset gereageerd (De *Economist* 1966, blz. 485 e.v.: „Het producentengedrag en het marginalisme”).

In zijn wederwoord op deze reactie somt de schrijver nog eens puntsgewijs zijn bezwaren op, zoals deze in eerstgenoemd artikel zijn vermeld, en geeft commentaar op de reactie van Prof. Misset, bij de punten, waar deze op in is gegaan.

In een Naschrift geeft Prof. Misset kort commentaar op de bezwaren van zijn collega, waarop hij in eerste instantie niet had gereageerd. Voorts bespreekt hij de door deze gemaakte opmerkingen over zijn artikel.

Ba IV - 1
E 136.232

De Economist, maart/april 1967

Vervangingswaarde

Kleerekoper, Prof. Dr. S. — In een artikel in het maartnummer van T.V.V.S. heeft dr F. W. C. Blom zich doen kennen als tegenstander van de vervangingswaarde-gedachte.

Hij meent dat vervangingswaarde-balansen een geflatteerd beeld kunnen geven van de vermogenspositie van een onderneming gezien de verouderingsaspecten.

Een van de bezwaren tegen deze gedachtengang is volgens de schrijver, dat Blom het geval in gedachte moet hebben gehad van een duurzaam produktiemiddel dat tegen de hoge prijs is gekocht en mitsdien een relatief te laag rendement oplevert. De vervangingswaardetheorie geeft hiervoor echter een oplossing: zodra een verlies zich manifesteert, wordt terstond een adequaat bedrag ten laste van de resultatenrekening of van een reële reserve gebracht.

De bewering dat de waarde van een individueel produktiemiddel voor de onderneming ergens ligt tussen zijn aanschaffingsprijs en zijn eventuele liquidatiewaarde, is onjuist. De waarde kan immers evengoed hoger zijn dan de aanschaffingsprijs als lager. Blom meent ook dat het waardeplafond van een onderneming bepaald wordt door de opbrengst bij verkoop, dat wil voor de oude eigenaars zeggen: bij liquidatie van de onderneming. Het gaat echter niet om de liquidatiewaarde, maar om de waarde onder de wet van continuïteit. Onjuist ook is de gedachte dat de vervangingswaarde (welke geldt op het moment van de ruil) gelijk is aan de verwachtingswaarde. Later, wanneer Blom de vervangingswaarde-balans een mixtum van behaalde resultaten (objectief) en verwachtingswaarden (subjectief) noemt, maakt hij weer wel onderscheid tussen verwachtings- en vervangingswaarde. Verwachtingswaarden kunnen subjectief zijn, althans zo worden aangeduid en kunnen eventueel leiden tot vorming van reële reserves, maar de vervangingswaarde is en blijft een objectieve waarde. Het bovenstaande mixtum acht Blom overigens hét principiële bezwaar tegen publikatie van vervangingswaarde-balansen. Maar als er dan toch geschat moet worden, dan is de historische kostprijs weliswaar een objectief gegeven, maar ook een objectief fout gegeven. De mening van Blom is dus slecht gefundeerd.

Tenslotte is het beroep dat Blom doet op professor Hennipman ten onrechte. Prof. Hennipman is tegenstander van de vervangingswaardetheorie op geheel andere gronden dan Blom. Volgens Prof. Hennipman laat de waardeleer van de Oostenrijkers zich moeilijk rijmen met de opvatting dat de waarde haar primaire grondslag kan vinden in de kosten.

Schrijver merkt hierover op dat voor de waarde niet alleen nut maar tevens schaarste

noodzakelijk is en zodoende ook de kosten welke voor de verwerving gemaakt moeten worden, een onafscheidelijk bestanddeel van de waarde zijn.

Ba IV - 2e *Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, april 1967*
E 111.121.2 : 771

Successierecht en firmaverhoudingen

J u t e n, M r. W. L. A. — Problemen die zich kunnen voordoen bij toepassing van de Successiewet bij firmaverhoudingen vloeien niet voort uit onvolkomenheid van de Successiewet, maar eerder uit de ingewikkeldheid van de verhoudingen.

Indien de vennootschap eindigt door overlijden doen zich geen moeilijkheden voor; de nalatenschap bevat dan het aandeel in een in vrije mede-eigendom bezeten vermogen.

Voortzetting door overblijvende vennoten geeft al een twistpunt. O.a. Kamphuisen en Van Brakel nemen aan dat bij een voortzettingsbeding de overleden vennoot slechts recht heeft op uitkering van het hem toekomende in contanten. Anders echter oordelen K. Bierlaagh en T. J. Korthof.

Uitdrukkelijk getroffen voorzieningen maken dit probleem in de praktijk overigens niet erg belangrijk. Beoordeling voortvloeiende uit verblijvingsbeding of overnemingsbeding ten behoeve van bloed- of aanverwanten tot en met de vierde graad, of hun echtgenoten, is onderworpen aan successierecht. Goodwill blijft buiten beschouwing tenzij de overledene hiervoor een vergoeding heeft bedongen.

Bij voortzetting door erven gaan op grond van art. 1354 B.W. alle rechten en verplichtingen van de overledene op de erfgenamen over en kan slechts successierecht worden gegeven over de waarde van het aanwezige vennootschapsaandeel. In het geval van voortzetting door één erfgenaam en/of weduwe in de kwaliteit van commanditair vennoot is er, naar algemene opvatting, sprake van een derdenbeding; en volgens de Hoge Raad ook in het geval dat het vennootschappelijk deel tot enige huwelijksgemeenschap behoort. De waarde van de bevoordeling, welke belast wordt, bepaalt men gewoonlijk door kapitalisatie van de gemiddelde jaarwinst-op-de-commanditaire-deelneming, die in de toekomst te verwachten is. De H.R. bleek begin 1965 echter van mening dat de verkoopwaarde c.q. geldswaarde bepalend is.

Wil belastingheffing op grond van de constructie als verkrijging krachtens derdenbeding mogelijk zijn, dan is ook nog vereist dat aan het vermogen van de overledene iets is onttrokken. Hoewel gevallen denkbaar zijn waarin hier niet aan voldaan is, zal het derdenbeding veelal in de plaats komen van goodwill, waarbij moet worden aangenomen dat door opoffering van goodwill het vermogen van de overledene verminderd is.

In geval de overledene met de bevoordeelde in gemeenschap van goederen gehuwd was, komt de vraag omtrent eigen opoffering aan de orde. Men stelt de opoffering gelijk aan de louter fictieve premie die betaald had moeten worden, indien de man een overlevingsrente ter grootte van het gemiddelde overwinsttaandeel dat de weduwe toevalt, zou hebben verzekerd ten dage dat het firmacontract gesloten werd. Hoewel de gedachtengang dat de helft van de gemiste goodwill zou kunnen worden afgetrokken in de jurisprudentie en in de administratieve praktijk slechts sporadisch wordt teruggevonden, blijft het mogelijk om een rechtstreekse aftrek van de helft van de opgeofferde baten, waaronder goodwill, te verlangen en wel in het geval dat het derdenbeding geheel en uitsluitend tegenover de opgeofferde baten staat. In deze zin sprak het Hof 's Hertogenbosch zich begin 1965 uit. Enige dagen later volgde de H.R. dit voorbeeld echter niet, de mening van het Gerechtshof te Amsterdam onderschrijvend.

Niet alle strijdfragen zijn, zoals is gebleken, opgelost. Daar vrijstelling van successierecht in 1965 is verhoogd tot f 250.000,— kunnen slechts financieel belangrijke gevallen nog moeilijkheden opleveren.

Ba IV - 7 *Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, maart 1967*
E 332.421.21

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Leasing en huur in het douane-bestel

De K a t e r, M r. J. — Schrijver behandelt de problematiek welke leasing met zich kan brengen voor de toepassing van het douane-recht.

Na een begripsbepaling te hebben gegeven, waarbij de typering van de lease overeenkomst als een operational leasing of een finance-lease wordt besproken, behandelt de schrijver de toepassing van het waardebegrip. In deze beschouwing plaatst hij enkele kanttekeningen bij twee onlangs verschenen arresten van de Tariefcommissie houdende een vaststelling van de waarde bij invoer van machines welke hier te lande zouden worden verhuurd.

Vervolgens bespreekt hij de betekenis van de Beschikking Vrijstellingen Tariefbesluit m.b.t. gehuurde goederen.

Aan het slot van zijn artikel komt Mr. De Kater tot de conclusie dat de tijdelijke verblijfsvergunningen voor buitenlandse goederen onder vaak strijdige voorwaarden worden verleend.

Voor dit verschijnsel zijn verschillende oorzaken aan te wijzen. Een van de belangrijkste vindt De Kater, dat bij de redactie van de vrijstellingsbepalingen te veel is gelet op het doel en te weinig op het regime onder vigor waarvan de goederen ter beschikking worden gesteld.

Mr. De Kater bepleit het verlenen van een volledige vrijstelling eerst indien de goederen werkelijk gratis ter beschikking van de gebruiker worden gesteld, terwijl een vrijstelling niet past indien goederen worden ingevoerd welke onderwerp zijn van een overeenkomst van huur en verhuur. Over de contante waarde van de overeenkomst zal belasting moeten worden betaald. Schrijver meent dat door het kiezen van een principieel ander uitgangspunt een meer aanvaardbare aansluiting kan worden verkregen bij de economische realiteit.

Ba V - 5d
E 325.313.2

Maandblad Belastingrecht, april 1967

Leasing - a modern finance technique

Patterson, L. S. — Schrijver constateert hoe in Australië in de laatste jaren leasing als financieringstechniek op de voorgrond is getreden en gaat daarbij in op de oorzaken hiervan. Uit een recent onderzoek van de Universiteit van Californië blijkt de verklaring van het gebruik van deze financieringsmethode o.a. te liggen in de omstandigheid dat duurzame produktiemiddelen verkregen kunnen worden zonder liquide reserves aan te tasten die in een andere richting meer winst kunnen opleveren. Bovendien zijn de periodieke rentebetalingen aftrekbaar, resulterend in een belasting voordeel op korte termijn.

Schrijver noemt de essentiële kenmerken van leasing en onderscheidt de twee typen van deze financieringsfiguur n.l. „pure lease” en „finance lease”. Hij stelt dan de voor- en nadelen van leasing tegenover elkaar. Daarna bespreekt hij in het kort de rentecalculatie en de verschillende betalingswijzen die bij leasing mogelijk zijn. Hij eindigt met de conclusie dat leasing een zeer flexibele benadering tot het financieringsprobleem van de onderneming mogelijk maakt en algemeen toegepast kan worden.

Ba V - 5d
E 325.313.2

The Chartered Accountant in Australia, maart/april 1967

Fiscale voorraadwaardering volgens het „Direct Costing”-systeem in verband met de liquiditeit van het bedrijf

Geertman, Prof. Dr. J. A. — Sinds eind 1964 loopt over de gehele wereld de conjunctuur terug en dit doet zich ook in Nederland gevoelen. Een van de gevolgen van deze conjunctuuromslag is opeenhoping van de voorraden in de fabrieken, die meestal juist daardoor in financiële moeilijkheden verkeren.

Door het vrij algemeen gevolgde systeem van verbijzondering der integrale kosten komen de voorraden ook tegen integrale kostprijzen op de balanssen. Dit heeft tot gevolg, dat de niet-gedekte vaste kosten, die in de voorraden zijn opgesloten, aan het eind van het boekjaar als winst geboekt worden. Derhalve wordt daarover vennootschapsbelasting of inkomstenbelasting betaald.

In de D.C.-opvatting is winst het verschil tussen opbrengst en variabele kosten; de voorraden moeten dan tegen variabele kosten op de balans gewaardeerd worden. De fiscus gaat echter in vrijwel alle landen uit van winst als verschil tussen opbrengst en integrale kosten en eist dus integrale waardering op de balans. Het toestaan van fiscale voorraadwaardering op D.C.-basis zou, door de verschuiving van belasting over het geproduceerde naar belasting over het verkochte en dus naar een later tijdstip van heffing, aan de bedrijven met grote voorraden wat hun liquiditeit betreft een aanzienlijke steun geven.

In de huidige fiscale structuur wordt slechts toegestaan, dat op de fiscale balans in de voorraden produkt en halffabrikaat niet geactiveerd behoeven te worden de afschrijvingen op gebouwen en de algemene kosten. Indien ditzelfde wordt toegestaan voor de kosten van de rechtstreeks in deze voorraden opgegane werkeenheden en gereedschappen, waarmee een volledig D.C.-systeem is bereikt, zou de liquiditeit van de bedrijven aanzienlijk kunnen verbeteren.

Ba V - 7, VI - 7
E 136.322.9

Economisch-Statistische Berichten, 15 maart 1967

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Het april-nummer van het 4 × per jaar verschijnende tijdschrift „Economie appliquée” heeft dit keer als onderwerp het consumentengedrag en is samengesteld uit de navolgende artikelen:

- Analyse des phénomènes de consommation des ménages individuels, door J. Paelinck
- A propos de la classification des dépenses de consommation en vue de l'analyse de processus de croissance, door H. Schmucker
- Formation d'habitude et ajustement de stock dans l'analyse de la demande, door H. S. Houthakker en L. D. Taylor
- Le concept de saturation dans l'analyse de la demande, door A. Brown
- Une analyse de budget de famille par composantes principales, door J. S. Cramer
- Réflexions sur la consommation aspects nouveaux, approches nouvelles, door N. Tabard
- Un modèle économétrique de l'évolution de la consommation en France, door G. Van- grevelinghe
- Un modèle pour l'analyse de sensibilité de la consommation, door E. Fontela, A. Gabus en C. Velay
- Sensibilité de projections a moyen terme de fonctions de consommation a différents systèmes d'ajustement statistique, door J. Paelinck.

Ba VI - 12

Economie Appliquée, nr. 2 - 1966

E 021.34

The integrated management approach to marketing

Little, W. I. — Optimale interdepartementale planning wordt „integrated management” genoemd. Daaraan ontbreekt het, volgens schrijver, nog in vele bedrijven. „Management” kan in een drietal gradaties ingedeeld worden. Ten eerste „Blind management” waarbij weinig statistische gegevens worden gebruikt en waarbij besluitvorming wordt gebaseerd op zelfvertrouwen en bedrijfservaring. Ten tweede „Management by approximation” waarbij statistische gegevens en feiten met een verschillende graad van nauwkeurigheid worden gebruikt, maar waarbij de besluitvorming niet op deze data gebaseerd is. En ten derde „Integrated systems management”, hetgeen een combinatie van alle toepasbare wetenschappelijke methoden en empirische besluitvorming is. Voor een verantwoorde bedrijfsvoering is het noodzakelijk, dat planning centraal geschiedt en niet dat elke afdeling zelf „plant”.

Met behulp van enkele schema's zet de schrijver zijn gedachten nader uiteen.

Ba VI - 16

Journal of Marketing, april 1967

E 641.22

The nature of management control

Revans, Prof. R. W. — Dit artikel is een prae-advies, dat de auteur heeft geschreven ten behoeve van studievergaderingen voor leden van het NIVA en de VAGA.

De auteur heeft uit het gehele vraagstuk van de leiding een tweetal aspecten gekozen: de verhouding van de chef tot zijn directe collega's en zijn verhouding tot de onderneming als geheel. Het gehele betoog is opgebouwd vanuit de gedachte dat het steeds veranderende patroon van omstandigheden een voortdurend leerproces is in de zin van lering trekken uit de praktische ervaring.

Dit leerproces wordt uitvoerig geanalyseerd in een vijftal fasen, die daarna zowel op het wetenschappelijk onderzoek als op de rationele besluitvorming worden toegepast in een even uitvoerige omschrijving.

Vervolgens stelt de schrijver de vraag, wat deze gedachten betekenen voor de accountant. Deze vraag beantwoordend ontwikkelt hij een theorie Z (in vervolg op Mc. Gregor's theorie X en Y), welke neerkomt op de stelling, dat een organisatie die een periode van verandering moet overleven in staat moet zijn te leren; dat zij in staat is te leren als er voorzien wordt in de behoefte aan terugkoppeling en dat de hoeveelheid daarvan in sterke mate wordt bepaald door het zich-bewust-zijn van de verantwoordelijke functionaris van de teruggekoppelde gegevens, die hij uit zijn eigen gedrag krijgt.

De accountant acht hij de aangewezen man om samen met de bedrijfsleiding deze problematiek uit te werken en tot een rationele besluitvorming te komen.

Na het artikel is een samenvatting opgenomen van de discussie die op de voordracht volgde.

Ba VI - 16

De Accountant, april 1967

E 641.223

Enkele beschouwingen over kosteninformatie ten behoeve van het bedrijfsbeleid

Burgert, Prof. Drs. R. — In deze situatie wordt gewezen op het belang van de prijsleer der algemene economie voor kosten- en kostprijsvraagstukken in de bedrijfs-economie, en omgekeerd van de resultaten van bedrijfseconomisch onderzoek op dit terrein voor de algemene economie.

Allereerst komt de schrijver tot de conclusie, dat de integrale kostprijs niet steeds als basis voor de prijsstelling kan dienen. Bij de keuze tussen integrale en differentiële kosten-calculationen moet onderscheid worden gemaakt tussen korte en lange termijn. Een motive-ring daarvan ziet de schrijver in de kostentheorie van Marshall. De onderscheiding van „prime and supplementary costs” kan men als basis zien voor de methoden van marginale kosten-calculation, met name Direct-Costing methoden. Deze geven informatie omtrent de „short period prime costs”, een belangrijke strategische grootheid voor de korte termijn, omdat daarin de „supplementary costs” gegeven zijn. Bovendien spelen deze methoden een belangrijke rol voor het gehele beleid in één woord aan te duiden met de term substitutie beginsel. De conceptie van de dekkingsbijdrage („contribution margin”), die het rekenen met „opportunity costs” mogelijk maakt, is dan een maatstaf voor beleidsbeslissingen, die op dit beginsel worden gebaseerd. Voor de lange termijn blijft echter de integrale kost-prijs het richtsnoer voor de aanbiedingsprijs i.v.m. de continuïteit van het bedrijf. Bij de berekeningstechniek stuit men echter op moeilijkheden zowel bij de volgtijdelijke verbij-zondering, waarvoor een schatting van de normale productie op de lange termijn nodig is, als bij gelijktijdige verbijzondering, met name bij heterogene productie, met betrekking tot de verdeling der indirecte kosten. De schrijver bestrijdt echter de opvatting van Riebel dat de op integrale kostenberekening gebaseerde kostenadministratie overbodig zou zijn. Uitgaande van de stelregel „Different costs for different purposes” laat hij zien hoe beide calculatiesystemen elkaar aanvullen.

Ba VI - 18
E 136.321.9

De Economist, maart/april 1967

Planning

In een speciaal Planning-nummer van „Produktiviteitsnieuws”, uitgegeven door de Com-missie Opvoering Produktiviteit van de SER, wordt allereerst een schets gegeven van de ontwikkeling en betekenis van het woord „planning”, zoals het vroeger als leuze in de crisisjaren weerklink vond en tegenwoordig als noodzakelijk hulpmiddel wordt aanvaard. In een volgend artikel wordt er antwoord gegeven op de vraag waarom planning op middellange termijn noodzakelijk is. Het hele proces van de planning op middellange termijn kan worden voorgesteld als een cirkelomtrek verdeeld in vijf segmenten: de analyse van de bedrijfssituatie - gisteren en vandaag, het vaststellen van het doel en het bepalen van de termijn, waarin dat bereikt moet worden, de studie van de mogelijk te nemen maatregelen, het vaststellen van het actieprogramma en tenslotte de beoordeling van de resultaten. In samenwerking tussen N.I.V.E. en de C.O.P. is onlangs een uitgave verschenen onder de titel „Praktijkgevallen van lange termijnplanning”. Omdat dit zo goed past in dit nummer van „Produktiviteitsnieuws” is daaruit een samenvatting gegeven van de planning in een middelgrote chemische industrie en in een middelgrote textiel-fabriek, beide in Nederland gevestigd.

Tot slot volgt een verslag van de recente ontmoeting van de hoofden van de Europese produktiviteitscentra in mei 1966 te Oslo. Het hoofdonderwerp, planning op middellange termijn, leidde tot interessante discussies waarbij naar voren sprong de controverse tussen overheid en bedrijfsleven vooral in die landen waar de nationale planning meer betekent dan het geven van richtlijnen en het stellen van desiderata zoals in Frankrijk en Noorwegen.

Ba VI - 19
E 641.231.1

Produktiviteitsnieuws, april 1967

La fonction de vente dans l'industrie ou le marketing industriel

Planchard, J. — In dit artikel betoogt de schrijver o.m., dat de marketing in de produktiemiddelenindustrie tot nu toe ten achter is gebleven bij de marketing in de consumptiegoederenindustrie. Een achterblijven, dat verklaard kan worden uit het feit, dat in de produktiemiddelenindustrie het accent veel meer heeft gelegen op de produktiviteit (technisch), dan op de commerciële functies in de onderneming. Doch ook voor deze ondernemingen blijkt de creatie van nieuwe markten onontbeerlijk te zijn (en *dus* de market-ing), om „verzekerd” te zijn van een optimale rentabiliteit van de gedane investeringen. De verkoopfunctie is van dezelfde importantie als die van de industriële research. De marketing in de sector van de produktiemiddelen vertoont enige specifieke aspecten, ver-band houdend met de aard van de produkten en van de afnemerskring en verschilt daar-om toch wel van de marketing in de consumptiegoederenindustrie.

Na een algemene inleiding over het begrip marketing, gaat de schrijver over tot de behandeling van de marketingproblemen bij een producent van industriële goederen, aan de hand van de volgende paragraafjes.

1. De voorafgaande kwantitatieve en kwalitatieve informatieverkrijging binnen en buiten de onderneming.
2. De commerciële beslissingen en acties in een onderneming
 - a. m.b.t. de distributiekkanalen
 - b. m.b.t. de verkopers en de verkoopplaatsen
 - c. m.b.t. de publiciteit en haar media
3. De toetsing van de commerciële handelingen in de onderneming.

Ba VI - 21
E 641.25

Annales de Sciences Economiques Appliquées, maart 1967

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

Vrouwenraad Hollantor

Dit artikel is een redactionele bijdrage van W. F. Harmsen, sekretaris-redakteur van het maandblad Baas boven baas, naar aanleiding van het vraaggesprek over de vrouwenraad met drs J. A. M. Verbeek, hoofd sociale- en economische beleidszaken van Hollantor N.V. welk bedrijf de aandacht heeft getrokken door het instellen van een Vrouwenraad, bestaande uit echtgenotes van werknemers. Dit bedrijf produceert Firet-vezelvliesen - een in hoofdzaak fysisch-chemisch procédé - die o.m. verwerkt worden in autobanden en elektriciteitskabels.

Na een inleidende schets over het produkt, hoe het wordt vervaardigd etc., behandelt het artikel de taak van de raad, d.i. het naar vermogen bijstaan van het bedrijf in kwesties, die de directie of bedrijfsraad aan de raad voorlegt, dan wel waartoe de raad zelf het initiatief neemt, niet alleen met betrekking tot voorzieningen in het sociale vlak, b.v. in de vorm van gezinshulp of kinderopvang, maar ook op recreatief en produktie gebied. Daartoe worden kindermiddagen en produktvoorlichtingsavonden georganiseerd; ook wordt de raad betrokken bij de verstrekkingen aan het personeel bij bijzondere gelegenheden (b.v. kerstpakketten). Het ligt in de lijn der verwachting, dat de raad een zelfstandige plaats zal innemen in de organisatiestructuur van het bedrijf, waardoor de raad op eigen initiatief kan adviseren en critiseren. Tenslotte constateert het artikel dat de raad in brede kring van de werknemers aanvaard is.

Ba VII - 4
E 642.314

Baas boven baas, mei 1967

De praktijk van het ondernemingsraadwerk

Ringers, Joh. — Dit artikel gaat uit van de stelling, dat de ondernemingsraad als orgaan van overleg een bijdrage kan leveren aan de zelfontplooiing en de creatieve activiteit van de werknemers. De topleiding als informatiedrager behoort de leden van de raad op zodanige wijze te informeren, dat zij op hun beurt de informatie kunnen dirigeren aan degenen die zij vertegenwoordigen. Dit eist dat de O.R. leden enige achtergrondkennis moeten hebben ten aanzien van de onderwerpen die in de ondernemingsraad worden besproken. Gerichte voorlichting ten deze is een conditio sine qua non. Behandeling van organisatorische problemen is niet mogelijk zonder aandacht te besteden aan de organisatieleer in het algemeen; medespreken over kosten is onmogelijk zonder iets te vertellen over de opbouw van de kostprijs. Een dergelijke opzet is nuttig gezien de gevarieerde onderwerpen die in de ondernemingsraad aan de orde kunnen komen. In het vervolg van het artikel wijdt de auteur enige aandacht aan de ondernemingsraadvergadering, en bestrijdt o.m. de suggesties dat niet de topleiding, maar een van de werknemers-leden de ondernemingsraad zou voorzitten. Vervolgens wordt de houding van het hogere kader t.o.v. de ondernemingsraad onder de loupe genomen. Tenslotte memoreert de auteur het artikel van Prof. Kleerekoper in „Ruim Zicht”; hij merkt daarbij op het juist te achten, dat de ondernemer het voor het zeggen heeft. De auteur is er echter tevens van overtuigd, dat het meedenken, meebelevens en meespreken van de bedrijfsgenoten in de ondernemingsraad, grote invloed zal hebben op de wijze, waarop de ondernemer deze „zeggenschap” uitoefent.

Ba VII - 4
E 642.314.3

De Werkgever, 27 april 1967